

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1988	Κυριακὴ μετὰ τὰ Φῶτα (Ἐφ. 4,7-13) 8 Ἰανουαρίου 2017	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Βάθος – ὕψος

«Ὁ καταβάς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν» (Ἐφ. 4,10)

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, ἀγαπητοί μου, νὰ σᾶς ἀπασχολήσω λίγα λεπτὰ ἐπάνω στὰ νοήματα τοῦ σημερινοῦ ἀποστόλου, ποῦ γιὰ τοὺς πολλοὺς δυστυχῶς ἀποτελοῦν «ἄλγεβρα».

Τὸν ἀκούσατε; Ἔχει νοήματα πολὺ ὑψηλά· **θεολογεῖ ὁ Παῦλος** στὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή. Ὅλο τὸ κείμενο εἶνε χρυσᾶ νομίσματα, ἀλλὰ θὰ προσπαθῶ νὰ πάρω ἓνα ἀπὸ αὐτὰ καὶ μὲ τὴν ἐρμηνεία τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας νὰ τὸ κάνω λιανά, ὥστε νὰ κυκλοφορήσῃ μεταξὺ ὄλων σας. Θὰ μιλήσω ἀπλᾶ.

Ἐάν, ἀγαπητοί μου, ρωτήσῃς ἓνα μαθητὴ τοῦ δημοτικοῦ, ποῖο εἶνε τὸ βαθύτερο μέρος τῆς ὑδρογείου, θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ, ὅτι εἶνε κάπου στὸν Εἰρηνικὸ ὠκεανό· ἐκεῖ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης φτάνει τὰ 11.000 μέτρα. «*Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος, ἐκεῖ ἐρπετά, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς...*» (Ψαλμ. 103,25-26). Καὶ ἂν πάλι ρωτήσῃς τὸ παιδί, ποῦ εἶνε τὸ ὑψηλότερο σημεῖο τοῦ πλανήτου μας, θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ, ὅτι εἶνε στὰ Ἱμαλῆα ὄρη τῆς Ἀσίας καὶ ἡ ὑψηλότερη κορυφή τους φτάνει τὰ 9.000 μέτρα, ὅπου προσπαθοῦν ν' ἀνεβουῦν οἱ ὄρειβάτες.

Μά, θὰ πῆς, τί σχέσι ἔχουν μ' ἐμᾶς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης καὶ τὸ ὕψος τῶν ὀρέων; Ἔχουν κάποια σχέσι, γιατί καὶ ὁ σημερινὸς ἀπόστολος μιλάει γιὰ κάποιο **βάθος** καὶ κάποιο **ὑψος**.
● **ΤΟ ΒΑΘΟΣ**. Ἔχετε δεῖ ποτέ σας **ἀετὸ** νὰ πετάῃ; Ὅταν βρίσκεται πολὺ ψηλά, ἀπὸ τὴ γῆ φαίνεται σὰν μιὰ τελεία στὸν οὐρανό. Μετὰ ὁμως διαγράφει κύκλους, χαμηλώνει, κ' ἔρχεται καὶ κάθετα σ' ἓνα βράχο. Ἔχει μεγαλεῖο.

Θαυμάζεις λοιπὸν πῶς ἓνα πουλι ἀπὸ τόσο ψηλά κατέβηκε κάτω ἐδῶ στὴ γῆ; Ἔλα τώρα, Χριστιανέ, νὰ θαυμάσῃς κάτι ἄλλο. Γιατί αὐτὰ ποῦ βλέπουμε στὴ φύσι εἶνε εἰκόνες καὶ παραδείγματα τῶν ἀοράτων. Ἄν ἀνοίξετε τὴν Ἀποκάλυψι, θὰ δῆτε ὅτι μιλάει γιὰ κάποιον ἄλλο ἀετό (βλ. 12,14)· ὁ νοητὸς αὐτὸς ἀετός, ὁ χρυσάε-

τος, ποῦ σηκώνει στὶς μεγάλες φτεροῦγες του ὅλο τὸν κόσμο, εἶνε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Αὐτὸς σὰν ἀετὸς ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ **κατέβηκε χαμηλὰ ἐδῶ στὴ γῆ**.

Ἄλλὰ ὁ ἀπόστολος δὲν λέει ὅτι κατέβηκε ἀπλῶς στὴ γῆ· λέει ὅτι **κατέβη εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς** (Ἐφ. 4,9). Γιὰ νὰ καταλάβουμε ποῖα εἶνε «τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς», πρέπει ν' ἀνοίξουμε τὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Ἐκεῖ βλέπουμε ὅτι ὁ πατριάρχης Ἰακώβ, μιλώντας στὰ παιδιά του μὲ πόνο γιὰ τὴ θλίψι που τοῦ προξενοῦν, τοὺς λέει· Λυπημένο θὰ μὲ κατεβάσετε στὸν ἄδη τώρα στὰ γηραιά του· **κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου**, λέει (Γέν. 42,38-44,29). Καὶ ὁ ψαλμωδὸς ἐπίσης, θέλοντας νὰ πῆ, ὅτι κόντεψα νὰ πεθάνω, λέει· **ἡ ζωὴ μου τῷ ἄδῃ ἤγγισε** (Ψαλμ. 87,3). Καὶ στὸν Ἐξάψαλμο, ποῦ λέγεται κάθε μέρα στὸν ὄρθρο, ὁ Δαυὶδ λέει· **καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον** (ἔ.ἀ.), ὅτι θὰ γίνω σὰν τοὺς νεκροὺς ποῦ τοὺς κατεβάζουν στὸν τάφο. Ὡστε λοιπὸν, ὅταν ὁ ἀπόστολος λέει **εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς**, δὲν ἐννοεῖ τὰ σπήλαια, τὶς ῥωγμές, τὰ φαράγγια· ἐννοεῖ τὸ θάνατο, **τὸν ἄδη**, τὸν «κάτω κόσμο» ποῦ λέει ὁ λαός.

Στὸν ἄδη, ὅπως ἔλεγαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι, βασιλεύει σκοτάδι καὶ ἔρεβος. **Ἐκεῖ εἶνε ὅλες οἱ ψυχές**, ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ πρὸ ἡμῶν· καὶ ἐκεῖ μιὰ μέρα θὰ πᾶμε κ' ἐμεῖς.

Ἐκεῖ κάτω κατέβηκε ὁ Χριστός· αὐτὴ εἶνε ἡ **εἰς ἄδου κάθοδος**. Αὐτὸ ἔγινε μετὰ τὴ σταυρική θυσία του καὶ ὅσο τὸ σῶμα του παρέμενε στὸν τάφο. Ὅπως ψάλλει ποιητικὰ ἡ Ἐκκλησία μας τὸ Μέγα Σάββατο, ἔσπασε τὶς χάλκινες πύλες, τὶς μπρούτζινες πόρτες τοῦ ἄδου καὶ κατέλυσε τὴν ἐξουσία του. Μπῆκε μέσα καὶ τὸ σκοτεινὸ ἐκεῖνο βασίλειο ἔλαμψε, ἔγινε πάμφωτο. Ἐκεῖ ὁ Χριστὸς πάλεψε μὲ τὸ χάρο, νίκησε τὸ θάνατο, κήρυξε στὶς φυλακισμένες ψυχές, στὰ **ἐν φυλακῇ πνεύματα** (Α' Πέτρ. 3,19), κα-

τήρησε τὸν ἐξουσιαστὴ τοῦ θανάτου, «*τούτ' ἔστι τὸν διάβολον*», καὶ ἐλευθέρωσε τοὺς δεσμίους, ὅσους «*φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας*» (Ἐβρ. 2,14-15).

Ὡστε λοιπὸν, ὅταν λέγῃ ὁ ἀπόστολος ὅτι ὁ Χριστὸς «*κατέβη*», ἐννοεῖ καὶ στὸ σπήλαιο τῆς φάτνης, καὶ στὸν Ἰορδάνη, καὶ στὸ Γολγοθᾶ, ἀλλὰ προπαντὸς ἐννοεῖ τὴ **νίκη του στὸν ἄδη**.

● **ΤΟ ΥΨΟΣ**. Ἀφοῦ εἶδαμε, ἀγαπητοί μου, τὸ βάθος, τώρα ἂς δοῦμε τὸ ὕψος γιὰ τὸ ὁποῖο μιλάει ὁ ἀπόστολος; Λέει, ὅτι ὁ Χριστὸς ὡς ἄνθρωπος μετὰ τὴν ἀνάστασι καὶ τὴν ἀνάληψί του ἀνέβηκε. Ποῦ ἀνέβηκε; Γιά προσέξτε τί λέει· ὅτι «*ὁ καταβάς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν*» (Ἐφ. 4,10).

Ἡ Γραφή δηλαδὴ λέει, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἓνας οὐρανός, ὑπάρχουν πολλοί. Γι' αὐτὸ εἶνε θεόπνευστη! Πέταξε ἓνας ἄθεος ἀστροναύτης γύρω ἀπὸ τὴ Γῆ, κι ὅταν κατέβηκε κάτω εἶπε εἰρωνικά· «Ἐκεῖ ποὺ πέταξα δὲν εἶδα πουθενὰ φτερὰ ἀγγέλου». Ὁ ταλαίπωρος δὲν ἄνοιξε ποτὲ τὴ Γραφή νὰ δῆ ὅτι ὑπάρχουν **τρεῖς οὐανοί**.

✓ Ὁ πρῶτος οὐρανὸς εἶνε ὁ **ἀτμοσφαιρικός**, αὐτὸς ποὺ χρωματίζεται γαλάζιος ἀπὸ τὶς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου· εἶνε ἡ ἀτμόσφαιρα ποὺ μᾶς περιβάλλει. Καθίσαμε ποτὲ νὰ σκεφτοῦμε, ὅτι μόνο ἡ Γῆ ἔχει ἀτμοσφαιρικό ἀέρα; Τὸ φεγγάρι δὲν ἔχει, οὔτε ὁ Ἄρης οὔτε τὰ ἄλλα ἄστρα. Γιά σκεφτῆτε, τί εἶνε ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀέρας· εἶνε ἡ μεγαλύτερη δωρεὰ τοῦ Θεοῦ. Ὅπως τὸ ψάρι κολυμπᾷ στὴ θάλασσα, ἔτσι ἐμεῖς κολυμπᾷμε στὸν ἀέρα. Ἄν ἀφαιρέσης τὸν ἀτμοσφαιρικό ἀέρα, ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ. Καὶ ἡ μὲν γῆ ἔχει βάθος 11.000 μέτρα, ὁ δὲ ἀτμοσφαιρικός ἀέρας φτάνει τὰ 80.000 μέτρα.

✓ Πάνω ἀπὸ τὰ 80 χιλιομέτρα δὲν ὑπάρχει ἀτμόσφαιρα· μπαίνουμε πλέον – ποῦ; στὸ **διάστημα** μὲ τὰ δισεκατομμύρια τῶν «*ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ*» (Ἀπ. 6,13· 8,10· 9,1· 12,4). Ὁ πρῶτος οὐρανὸς εἶνε ὁ ἀτμοσφαιρικός, καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτὸν ἔρχεται ὁ **οὐρανὸς τῶν πλανητῶν**, ποὺ μεταξὺ τους βρίσκονται σὲ τεράστιες ἀποστάσεις. Πρέπει νὰ ταξιδεύης ὄχι μὲ πυραύλους ἀλλὰ μὲ ταχύτητα ἀκτίνας καὶ νὰ περάσουν ἔτη φωτὸς γιὰ νὰ φτάσης στὸν Ὠρίωνα, στὰ ἄλλα ἄστρα καὶ στοὺς γαλαξίες. Ἰλιγγος σὲ πιάνει νὰ σκέπτεσαι τὸ διάστημα μέσα στὸ σύμπαν.

✓ Τέλος, πάνω ἀπὸ τὰ ἄστρα καὶ τοὺς γαλαξίες εἶνε ὁ «**τρίτος οὐρανός**» (Β' Κορ. 12,2). Ποιὸς εἶνε ὁ «*τρίτος οὐρανός*»; Ἐκεῖ πλέον λάμπει ἓνας ἄλλος Ἥλιος – ὦ Θεέ μου, τί μεγαλεῖα ἔχει ἡ πίστι μας, καὶ τί σκουλήκια γίναμε ἐμεῖς! Πάνω ἀπὸ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ ὑπάρχει ἓνας ἄλλος Ἥλιος, ἀφάνταστος, ἀπερίγραπτος·

ἓνα μυστήριον ἀσύλληπτο, ἓνα φῶς ἄπειρο καὶ αἰώνιο, **ἡ ἁγία Τριάς**· Πατὴρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα! Εἶνε ὄχι ἓνας ἀπλῶς ἥλιος, ἀλλὰ τρεῖς ἥλιοι, ἡ «*τρισηλίος Θεότης*», ὅπως θ' ἀκούσουμε στὶς 30 Ἰανουαρίου στὸ ἀπολυτίκιον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, «*φωστήρων τῆς τρισηλίου Θεότητος*». Στὸν τρίτο οὐρανὸ μετὰ τὸ πρῶτο φῶς, τὴν τρισηλίον Θεότητα, τὸ δεύτερο φῶς, ποὺ λάμπει σὰν τὴ σελήνη, σὰν πανσέληνος, εἶνε ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος. Καὶ μετὰ τὴν Θεοτόκο, σὰν ἀστέρες, λάμπουν οἱ ἄγγελοι καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι. Ἐδῶ λοιπὸν ἀνέβηκε ὁ Χριστὸς, ἀφοῦ νίκησε τὸ θάνατο καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν. Μὲ τὴν ἀνάληψί του, ἀφοῦ πέρασε τὸν πρῶτο καὶ τὸν δεύτερο οὐρανὸ, ἔφτασε καὶ **κάθισε καὶ ὡς ἄνθρωπος πλέον «ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ»** (Μάρκ. 16,19).

* * *

Σκεφθήκατε, ἀδελφοί μου, τί σημαίνουν τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου; Ὁ Χριστὸς, ποὺ δὲν τὸν χωροῦν τὰ σύμπαντα, ταπεινώνεται τόσο πολὺ· ἐνῶ εἶνε πάνω ἀπὸ τὰ ἄστρα, βρίσκεται καὶ ἐδῶ κάτω στὴ γῆ, πάνω στὴν ἁγία τράπεζα, μέσα στὸ ἅγιο ποτήριον. Σὲ κάθε σταγόνα καὶ κάθε μαργαρίτη τῆς θείας εὐχαριστίας, μέσα σὲ κάθε ἠλεκτρόνιο τῶν τιμίων δώρων, εἶνε ὁλόκληρος «*ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων*» (Α' Τιμ. 6,15). Σὲ πιάνει ἴλιγγος. Τὸ πιστεύεις; ἔλα στὴν ἐκκλησία· δὲν τὸ πιστεύεις; κάθισε στὸ σπιτάκι σου. Τὴν ὥρα τῆς θείας λειτουργίας παρίσταται ἐκεῖ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς. «Ὅπου», λέει, «εἶνε *δύο ἢ τρεῖς συναγμένοι εἰς τὸ ἔμὸν ὄνομα*», ὄχι γιὰ ἐγκόσμια πράγματα ἀλλὰ γιὰ προσευχὴ στὸ Χριστό, «*ἐκεῖ*», λέει, «εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν» (Ματθ. 18,20). **Ὁ Χριστέ, πῶς σὲ κοινωνοῦμε, πῶς χωρῆς μέσα στὸ ἀκάθαρτο σῶμα μας καὶ σὲ φιλοξενοῦμε!**

Ἐνα ἀκόμη πρακτικὸ δίδαγμα. Δὲν ἀρνούμεθα τὴν ἀξία τῆς ἐπιστήμης· ὅσο προχωρεῖ ἡ ἐπιστήμη, περισσότερα ἐπιχειρήματα προσφέρει ὑπὲρ τῆς πίστεώς μας. Ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπιστήμη ὁ ἄνθρωπος ὑψώθηκε μὲν τεχνολογικῶς καὶ πολιτιστικῶς, ἔπεσε ὅμως πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς. Τί νὰ τὸν κάνης τὸν πολιτισμὸ αὐτόν; Ἀφοῦ λοιπὸν **πέσαμε τόσο χαμηλὰ** καὶ ὡς ἄτομα καὶ ὡς οἰκογένειες καὶ ὡς πολιτεία καὶ ὡς ἀνθρωπότης, ἂς παρακαλέσουμε τὸν μεγαλοπτερυγα Ἄετὸ τῆς Ἀποκαλύψεως νὰ χαμηλώσῃ, νὰ μᾶς πάρῃ στὶς φτεροῦγες του, ὅπως εἶπε ὁ Κρυστάλλης, γιὰ **νὰ ὑψωθοῦμε** καὶ ν' ἀξιωθοῦμε νὰ φθάσουμε κάποτε στὸν τρίτο οὐρανὸ ψάλλοντας· «*Χαῖρε, ὕψος δυσανάβαστον ἀνθρωπίνους λογισμοῖς· χαῖρε, βάθος δυσθέωρητον καὶ ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς*» (Ἀκάθ. ὕμν. Α3).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**